

46. ԱԳԱՀ ՀԱՐՈՒՍՏԸ

Մե քասիբ մե կոտ ցորեն վե կալեց, որ տանի ջաղաց՝ աղա։
Տեսալ մե հարուստ մարթ ջաղաշին դանն ա աղում։ Ինքն էլ աղաց։
Հարուստը մտածեց, որ էդ քասըբի ալրիցը կլոճ թխեն։ Ասեց
քասըբին.— Ա՛յ տղա, արի կլոճ թխենք։

Քասիբը ասեց.— Ա՛րի թխենք։

Հարուստը մտածում էր, որ ըմմեն քասըբի ալրիցը թխեն։—
Ա՛յ տղա,— ասեց քասըբին,— բեր մե պահման անենք. ես ջրկաց-
նեմ, դու պնդացրու։

Քասիբը համաձայնվավ։

Հարուստը բերեց մի բոլո ալուր քցեց մե մենծ տաշտի մեջ, էր-
կու վեղոր ջուր լցրեց վրեն, խառնեց և քասըբին ասավ,— Դե՛ բեր
պնդացրու։

Խեղճ քասիբը ինչքան որ ալուր էր աղացե, հըմմե՛ն լցրեց էդ
շրի մեջը, անջաղ որ պնդվավ։

Է՛հ, բերին թխին։ Էփավ, կլոճները հանին։

Հարուստը մտածեց. «Ո՞նց անեմ, որ էս կլոճները ես մեննակ
ուտեմ»։ Քասըբին ասեց.— Ա՛յ տղա, արի սութ ասենք, ով սութ
շատ ասի, կլոճները ընդրան մնան։

Քասիբը օժարվավ։ Ասավ.— Վո՞վ առաջ ասի։

Հարուստն ասավ.— Ծս կասեմ։

Ու ըսկսեց։— Մի օր ես դդմի կոճ իմ առե, լցիր իմ ջերս, որ
քերիմ տիմ էրեխեքին։ Մեկը ջերիցս ընկեր էր մեր կալը։ Էդ կոճը

կանաչներ էր: Բարցրացաւ էտի, թաղ քշեց, էդ թաղը գնաց Արզա-
քանա սարերով ընցաւ, գնաց Ալազազա քամակով ընցաւ, գնաց
Արարատի դոշովը պտտաւ, Արազի վրայով ընցաւ Արազդայան,
էլաւ մի մենծ կարմունճ, հըմմեն մարթիքը, սեւ, դաւա, անցնըմ
ին վրովը:

Հարուստի սութը վերչացաւ, ըսկսեց քասիբը:— Մեզի մե հատ
հաւ ունինք. էդ հաւը կորաւ մարտի մեկից մինչի հօքոստոսի
վերչը: էդ հաւին շատ ման էկանք, չգթանք: Մենք էլ ցորեն ծծե-
ցինք, դարման կոլոններ ինք կալը: Ես գնացի մեր մարաքը, որ
թամուղացնեմ, էդ դարմանը լցնենք մարաքը: Դուռը շխտի, շխտի՝
չի բացվըմ, գնացի փանջարեն քանդեցի, ներս մտա տեսնեմ, ո՛ր
հաւը էնքան ա ածե, քառասուն գաղանոց մարաքը լիքը լցվեր ա.
և հաւն էլ էկել դռանը դեմ առել, սատկել ա: Մարաքից էլամ, քա-
ռեշտը¹ վի կալիմ, մտամ մարաքը, էդ ձվերը բոլորը թափիմ կալը,
քառեշտով աշանիմ², արիմ մե մենծ կալ, բերիմ կամերը լծիմ,
տվիմ վրեն ու քշիմ: Մեծիմ, հաւաքիմ, կոլոնիմ, աղոթրանի քա-
մին էլաւ, էրանիմ՝ աքլոր, վառեկ իրարից ջոկիմ: Մնաց քողարը³,
Քողարն էլ ծեծիմ, մե հատ չուլախ դադ էլաւ: Հետո էդ դադը կորաւ,
շատ ման էկամ՝ չգթամ: Գնացիմ թուղթ իշկալ տվիմ, թուղթաբա-
ցը ասեց. «Գնա մե հատ քառասուն գաղանոց խոր փորի, մե հատ
ասեղ տնկի մեշը, էլ կայնի ասեղի գլխին. որտեղ ըլլի քո դադը,
կերևա»: Ես էլ կացի ըտենց արի. ասեղը տնկի, կայնամ ասեղի
գլխին, տեսնամ դադը Հնդու-Յաման կամ են լծե ու քշըմ են: Ասե-
ղի գլուխը մե հատ մենծ փիլաքան դրեր իմ, էդոնք իշամ ու դուզ
գնացիմ Հնդու-Յաման: Ղազին անգաճից պինդ բռնիմ, ասիմ՝ էս
իմ դադն ա: Գործը ընկաւ դատարան: Ղազը հասցրին ընծի և դազի
աշխատանքը մե կոտ կորեկ կտրեցին, էդ կորեկը տվին ընծի: Բա
էդ մե կոտ կորեկը ընչո՞ւ տանիմ: Մտածի, մտածի, մե հատ ֆուր-
դուն բերիմ, բարցեցիմ էդ ֆուրդունին, ծանրութունից ֆուրդունի
ակնեքը կտտրան: Ի՛նչ որ բերեցի, բարցի՝ դաթր, ձի, դաւա, գոմեշ,
ոչ մեկը չկարացան տեղից իրար տա: Մեկ էլ տեսամ մե մարթ էն
յանից էկաւ, ասեց ընծի. «Տո՛ անմիտք, ի՛նչ ես անըմ, մե հատ
որը լու գթի մորթի, ընդրա տիկը հան, հըլը մե բան էլ կորեկ առ,

¹ Հոսեի, (ծանոթ. բանահավաքի):

² Փռելը, (ծանոթ. բանահավաքի):

³ Մնացորդ, խզուզ, ծանծ, (ծանոթ. բանահավաքի):

լի՛ց լիլի տկի մեշը, բերանը կապի, քի՛ց դազի վրեն, դու էլ հեծի՛,
գնա. էլ ընչի՛՝ ես մացե շիվար: Ես էլ ըտենց արիմ: Գնացիմ, գնա-
ցիմ մե հատ լավ ուրց լու գթամ, բերիմ մորթիմ, լազաթին դրա տի-
կը հանիմ, միսը քցիմ դեն, կորեկը լցիմ տկի մեշը, հըլը կես մասը
դարդակ մնաց:

էտ վախտը հարուստը քասրբի թևը բռնեց, ասավ.— Հերիք ա,
ես գիտեմ, դու հըլը շատ գլխիցդ դուա կտաս, վե կալ կլոճենբը, գնա:
Քասիբը վե կալավ կլոճենբը, տարավ տուն:

